

Tillæg til
Familien v. Mølnichens Slægtetog.

Meddelt af **S. Jørgensen.**

Oversekretær C. á Mølnichen har ikke videre fortsat den foran aftrykte Slægtetog, som gik i Arv til Svigersønnen Peter Ramshart, der ikke i selve Bogen har indført Noget. Kun har han indlagt i den nedenstaaende 2 Breve fra et mærkeligt Tidspunkt i sit Liv. Hans Søn, Admiral Peter Ramshart, har derimod fortsat Slægtetogen. Senere synes han at have angret dette sit Forfatterskab, idet alle Blade, hvorpaa han har skrevet, findes løsskaarne. Meddelelsen betragter dette som den Afdødes Vink om, at hans Optegnelser ikke maa medregnes til Slægtetogen, og dette Vink kan han ikke andet end adlyde; men paa den anden Side kan han heller ikke undlade at benytte de historiske Oplysninger, som Optegneren meddeler om Faderens Liv, da disse berigtige væsentlige Fejltagelser i det der om denne tidligere findes trykt.

Cabinets-Sekretær Peter Ramsharts Bedstefader var Kjøbmand paa Island¹⁾ og Deltager i »Compagniet«. Hans Søn, P. R.s Fader, var Kjøbmand paa Færøerne. P. Ramshart blev fra Barndom sat til Studeringer, kom som ungt Menneske paa Rentekammeret, hvor han blev Kammersekretær, blev senere Cabinetssekretær og fik 1727 ¹⁵/₉ Titel af Gehejmecabinetssekretær. Da Kong Frederik den 4de døde, blev han af den nye Konge forsikret om, at han aldrig skulde komme til at savne den Afdøde. Samme Nat kom imidlertid Overkammerherre Carl Pless[en] og Gehejmeraad Rosenkrantz ind i hans Cabinet og befalede ham at aflevere alle sine Papirer og Documenter næste Morgen. Han svarede dem, at han ikke behøvede saa lang Frist; hans Sager vare af den Beskaffenhed og i den Orden, at han kunde aflevere dem strax, hvilket og skete. Derefter sad han i 14 Aar uden Brød, opholdende sig den Tid paa Ørholm uden for Kjøbenhavn; men den gode Gud magede det saa, at han ej manglede, thi slg. Dronningen (Anna Sophie) gav ham et vist Udkomme aarlig. Ved Frederik den Femtes Tronbestigelse blev han Overtoldinspektør ved Kbhvns. Toldkammer og ved Christian den Syvendes Fødsel Etatsraad. Hans Frue Johanne Jacoba á Mølnichen (se Side 165) døde 29. Septbr. 1750, og han fulgte hende

¹⁾ o: drev Handel med Island.

i Graven d. 29 Oktbr. s. Aar 54 Aar gammel. — Justitsraad Bruun har i »Frederik Rostgaards Liv og Levned« S. 380 helt igiennem forvexlet ham med hans Navne, en Cancelliraad Ramshart, der kun har Navnet tilfælles med Gehejmecabinetssekretæren, men iøvrigt, saa vidt vides, ikke engang var af Slægten. Det maa være Cancelliraad R., der 16 Nbr. 1728 blev Borgmester i Kjobenhavn, afskediget 1730, atter 5 April 1734 Borgmester i Kbhvn. Det øvrige, der paa anførte Sted fortælles om P. Ramshart gjælder derimod Gehejmecabinetssekretæren. Det er ganske vist ham, der af det nye Regimentes Mænd betragtedes som »civiliter mortuus«. Hans »borgerlige Dod« var dog ikke saa meget deres Værk som hans eget, hvilket med tilstrækkelig Tydelighed vil fremlyse af nedenstaaende tvende Breve vexlede mellem ham, og hans Mørbroder Etatsraad Klaumans Frue.

Hoystærede Ven!

Det skal være mig kiært, om hand med Kjæreste og gode Mama samt den gandske Familie er vel. Jeg kand forsikkre: dersom Veyen og Vejrlig vilde tillade det, ønskede jeg giærne at tale med Eder det, ieg nu maa betroë min Pen. Men som ieg nu ser, at Kongen har haft Naade for Cancelliraad Ramshart og Cammerraad Pauli, har ieg ikke haft Roe i mit Sind, førend ieg fik Hr. Kolm:¹⁾ til mig, som er min Skriftefader og i lige Maade Geheimeraad Løv:s²⁾, og bedet ham (Kolm:) paa mine Vegne vilde bedet ham ham (Løvenørn), at hand (Løv:) for den gode Connoissance og for den Fortrolighed, ieg har til ham, hand dog vilde tage sig Eders Person an og recommandere Eder i Hans Majestæts Naade. Hvorpaa hand igien ved Hr. Kolm: har ladet mig forsikkre, det allerede var skeed, og vilde endnu continuere, men derhos ladet mig sige, at I maatte passe paa, naar Kongen nu reyser, som skeer Ugen efter Paaske, I da vilde møde paa et Stæd under Veys, hvor Kongen var, thi der reyser ingen med uden Ros. (Rosenkrantz) og hand, og naar hand da saae Eder, søge derved Leylighed ikke at slippe Kongen, førend I paa een eller anden Maade var hiulpen. Hand vidste vel, I ikke gierne kom, hvor Mange var, men hand troede, om I lod Eder see, kunde det udrette meer end mange Suppliquer: saa skulde I ikkun lade ham raade for Resten, hvor-

¹⁾ den i sin Tid meget ansete Øverste resid. Capellan ved Holmens Kirke Hr. Anders Jacobsen Kolmer.

²⁾ P. Løvenørn.

ved hand da skulde lade se, at I ikke var forglempt udi hans Tanker. Denne Forsikkring er gjort mig ved Eed. Nu kand jeg ikke paa min Samvittigheds Vegne dølge dette for Eder, dog formoder, I ingen Fortrydelse bærer over min ærlige Intention, men efterkommer hands og min Begiæring og svarer mig et Par Ord tilbage igien, om I dertil vil resolve. Dette maa I sandt for Gud troe ikke at være en falsk Compliment af ham, saasom hand for faa Dage siden har haft Fortrolighed til min Kiæreste og talt om Eder, min kiære Ramshart. Hør mit ringe Raad; I veed nok, hvad det gamle Ord-sprog lyder: »Præster og Fruentimmer kand udrette meget.» Jeg vil ey opholde Eder længere; min og min Kiærestes Respect beder at formelde dydige Frue, hierte Mama samt kiære Familie fra os Alle; ieg forbliver stedse Eders

Den 29 April 1734.

A Monsieur

Mons. Ramshart

á son Logis

tjenstberedvilligst samt

skyldigste Tienerinde

M. K.

(P. Ramsharts Svar:)

Jeg gratulerer Eder Madame med Eders nye Confessionario; men det smerter mig meget, at I udi en saa betydelig Sag, som anrører min Person og min Velferdt, skal have betient Eder af saa uværdig en Ambassadeur. Jeg er saa vel Eder, Madame, som ethvert honet Menneske forbunden, der vil hære nogen Godhed for mig; ieg erkiender den med Taknemmelighed, og ieg besidder endnu saa megen Skionsomhed, at ieg veed at sætte den rette Priis paa en retskaffen Godhed; men ieg havde derhos ønsket, at denne sidste I har ladet see imod mig, var skeet med lidt meere fornuftig Overlæg. Eders Brev, Madame, har sadt mig i een utroelig Forundring, ikke fordi I har prostitueret min Person og min Honeur, thi det er een Ting, ieg i disse Tider er saa vel vant ved; men at lade Kolm: løbe og agere Recommandations-Mester er noget, som kunde passe sig for een af Eders Domestiquer Madame; men i Henseende til mig er det mere end uanstændigt, thi det er et Menneske, som ieg holder uværdig til at nævne mit Navn end sige mere. Slut nu alleene af den Post, Madame, i hvad Embarras I har sadt mig udi, og med hvad Øyne ieg kand ansee saadan Conduite. At Cancelliraad Ramsharts og Cammerraad Pauli Befordring har opvakt Medlidenhed hos Eder i Henseende til mig er meget Christelig; men ieg troer, de gode Mænd selv ere saa raisonabel at tilstaae, at der er ulige Forskiel imellem deres og

mine Omstændigheder, og det, som passer sig paa dem, passer sig ikke aldeles paa mig, thi paa Rapport af de Charger, som vi have betient, have vi intet andet tilfælles med hverandre, end at vi Alle maatte lyde Kongens Villie og viige for Magten. Jeg har altid mærket af Eder selv saavel som af andre fleere Godtfolk, at I har vildet sætte mig iblandt de almindelige Suppliquanters Tal, der ved Bukken og Krummen skal betle sig et Stykke Brød til; men af mit Svar og af min Opførsel, har I vel seet Madame, at ieg er ingenlunde at faae bragt paa de Tanker, og at i hvor slet ieg er bleven begejnet af Verden, ieg dog [er] mægtig glorieux over min Sal. Herres Honeur i hans Grav som [over] min egen i levende Live, endskiondt ieg nu for denne Tiid finder Behag i at sidde i en Bondestue. Ja ieg skionnede kun lidet paa den Naade, ieg har haft, at forestaae en vigtig Charge og manœvrere betydelige Ting, saa fremt ieg nu efter halvfierde Aars Forløb skulle begaae noget min Caracteer uanstændig. Jeg kunde i denne Ting forklare Eder mange Particulariteter, dersom vi begge besad een Slags Sentiment: men siden ieg seer, der er saa stor Forskiel paa vores Humeur, saa frygter ieg for at vilde anvende min Tiid slett, ifald jeg gik dybere ind i denne Materie. Saa meget maae ieg dog veed denne Leilighed sige hende, Madame, at ieg for ingen Deel er skabt til at nyde noget af Medlidenhed, saalænge mit Hoved og mine Fingre bliver i den Tilstand, de nu ere i, hvilket ieg tydeligere skal lægge for Dagen, om Gud saaledes vil lade min Helbred tiltage som nu paa nogen Tiid. Forlad mig Madame, om Eders basse Brev udpresser nogle Ord af et oppirret Sind, som ieg efter mit medfødte Naturel hverken tænkte end [-eller?] skrev. Saa længe ieg har haft den Ære at kiende Jer, har I altid vildet anmase Eder et Slags Herredømme over Eders Mands Paarørende, nemlig for Eders Vilkaar har været klækkeligere for at understøtte dem, der trængte, end Andres. Jeg tillader Eder gierne Mad. at være Cheff d'Esquadre og Anfører for den heele Boutic; men hav dog saa megen Godhed for mig Mad. Klaum. og udeluk mig af deres Tal, som skylder Jer nogen Slags Obligation: ieg agter sandelig aldrig at komme paa Eders Karvestok for nogen Sort Velgiærninger, og den største Tieneste, ieg vil udbede mig hos Eder Mad. er, at I aldrig vil tænke paa mig heller ey nævne mit Navn; ieg forsikkrer Eder paa min Ære, at ieg skal giøre Eder samme Skiel igien, og skulle I besidde saa stor Formuenhed med at recommandere Folk, som I gjør Jer til af, saa anvend den heller paa

andre, som bedre veed at skionne derpaa, end ieg veed. Nu da, ma cher Mad., for at komme paa det Solide af Eders Brev, som skal være Mons. Løv.s Svar; da siden I har haft den Godhed at sondere ham om min Person, saa beviis mig det Venskab og forsikkre ham paa mine Vegne, at ieg bær all Egard og Estime for hans Qualiteter og Meriter, og ieg giærne havde ønsket, at vores Connoissance havde varet noget længere for at profiterere noget meere deraf; men at ieg umelig kand troe ham capabel til at kunde have givet saadan Svar. I det mindste vilde det nu meget fortrødt mig, om ieg i forrige Tiider havde regaleret ham med saadan Beskeeden. Jeg veed, hand besidder honette Sentiments, og derfor holder ieg hannem det meget uligt. Mon Dieu Mad., forestil Jer selv, hvad det er for et Slags Mennesker, der paa Veye og Stier skal søge en Konge, og veed I det ikke, skal ieg sige Jer det kortelig: det er nogle Arme, urimelige, malheureuce, infamis, som ingen Acces kand finde andenstæds og ved malhonnette Actions er bleyen afviist fra eet Sted til et andet. Betænk nu Madame, hvilken en smuk Parade ieg kunde giøre blandt en saa hæderlig Forsamling, og hvad Ære ieg vilde giøre mig selv og andre, i Fald ieg paa sligt Sted skulle staae og stode een Betler tilside for enten at overlevere een Supplique eller presentere min Person. Jeg veed sandelig en anden Vey at finde min Konge, end I troer Mad., og Hs. Mayestæt vilde ventelig optage det meget unaadigt, i Fald ieg ikke bædre iagttog hans højsalig Hr. Faders Honeur. I seer da her af Mad., hvorlidet ieg finder mig disponeret til at entrere i Eders Sentimens, og at ieg ikke aldeeles er skabt til at lade mig træde under Fødder, langt mindre ved basse Actiones at tilvende mig nogen Slags Fordeel. Naar Tid kommer Mad., skal ieg uden Eders Raadføring vel vide at tage saadanne Mesures, som kand være mig mest convenable. Lev derfor kun meget ubekymret for mig og for Alting lad aldrig saadan urimelig Barmhiertighed oftere forføre Eder til at giøre mig saa sensible en Tort, thi ieg er sandelig i Stand at leve Eder utrængt og derfor er ikke saa megen Barmhiertighed værd, som I troer. Endelig Mad., som I har brugt den Uforsigtighed at betiene Eder af saa artig een Ambassadeur, hvorved jeg nødvendig maa være bleven til een Snak iblandt ham og fleere saadanne honnette Folk, saa vil ieg ansee det som stor Velgierning, at [I], saasart dette Brev kommer Eder tilhænde, da baade vil vise og lade ham læse dette mit Svar, hvilket er den eeneste Reparation, I i disse Tiider kan giøre mig,

og hvormed I igien kand stille Eders Samvittighed i nogen Roelighed. Men, som ieg frygter for, at denne Grace skulde blive mig nægtet, saa har ieg, paa det baade Eders Brev og mit Svar kand blive strax bekiendt, ladet dette ved min Tiener afskrive og tillige befalet ham at give Gienpart deraf, til hvem som det forlanger, hvilken liden Satisfaction I er saa raisonable ikke at misunde mig. Encore une fois Mad., holdt dog en Gang op at sætte mig i Paralel med nogle uværdige og nedrige Gemytter, thi endskiøndt I for at spille Giek med Folk og derunder tillige vise en Slags Høihed, agter at giøre dem til Kieltringer og ligesom Vasaller af Eders naadige Villie, saa vær forsikkret om, at ieg anseer det med een yderlig Foragt og saa vel hemmelig som aabenbare beleer det. Lær alleene af mit Exempel Mad. aldrig at see honnette Gemytter over Skuldrene, fordi Lykken paa een Tiid har vendt dem Ryggen, men vær forsikkret, at Tiiden er en stor Lære-Mester og tillige en stor Læge. Optag det ikke fortrydelig Mad., at ieg er ingen Liebhaber af at føre saadan Sort Correspondance oftere; men skulde det nogen Tiid komme Eder meer i Sinde, som ieg troer, da giv mig det saaledes, at ieg i det mindste af Opskriften paa Brevet kand see, at det er addresseret til mig, thi ellers maa I sandelig troe, at ieg sender det ubrut tilbage. Min dydige Frue lader formelde sin Hilsen, et je suis Mad.

Orholm d. 11 April 1734.

votre tres humble
P. Ramshart.

I sit Ægteskab med Johanna Jacoba á Moinichen havde han følgende Born: Frederikke Sophia død 10 Aar gammel: Cornelia Jacoba g. m. Johan Chr. Roggerkamp død 22 Aar gl., Frederik død 6 Uger gl.; Christiane f. d. 17 Sept. 1739 g. m. Capit. Carl Friederick Seyfarth; Peter Ramshart, Soofficeer.

Denne blev først gift med en Frøken Würtzen, anden Gang d. 28 Januar 1778 med Frederikke Christiane Schmit (f. 6 November 1751, død 4 Marts 1810) Datter af Etatsraad Schmit, Postmester og Tolder i Nyborg, senere Ejer af Hellerup. De havde en Son, død som Socadet, og 5 Dotre; 1 døde som Barn; 3 døde ugifte; den yngste, Frederikke Christiane, født 17 Aug. 1792, blev 29 April 1831 gift med daværende Kammerraad Otto Lindegaard f. 17 Maj 1792. Peter Ramshart døde som Contreadmiral 1813. Otto Lindegaard blev Etatsraad, Ejer af Lykkesholm 1839 og døde 2 December 1875. Hans Frue døde 20 November 1866. Deres

eneste Barn er Jægermester Peter Salomon Lindegaard til Lykkesholm, den foran meddelte Slægtbogs Ejer.

Af Familien á Moinichen ejer Jægermester Lindegaard 3 Portraiter, de 2, et større og et mindre, af Oversekretær Chr. á Moinichen, det tredje er en Dame af samme Familie, hvis Navn ikke kjendes. De fandtes paa Udstillingen i Kbhvn. 1879.

Mag. Jens á Moinichen og Margrete Bredal havde følgende Børn: Johanne Margrete; Anna g. m. Mag. Sixtus Aspach; Sophia; Ingeborg g. m. Mag. Niels Juel; Erik, Rektor ved Skolen i Bergen, Mag.; Morten; Henrik, Præst fra 1706 til Gravens Kald i Bergens Stift, 1722—41 til Sunds Kald i samme Stift; Margrete; Helene Cathrine; Jacob, Amtmand over Vardøhus; Maria; Magdalene; Johanne; Sixtus; Kirsten. — Af disse blev Henrik Stamfader for den i Danmark levende Gren af Slægten, idet hans Søn Jacob (f. 1722, † 1786) blev Guldsmed i Kjøbenhavn; han var gift med Anna Sophia Petersen (f. $1^{a}/6$ 1743, † $16/4$ 1804). De havde 12 Børn: Eleonora Johanna (f. $5/11$ 1763, † $19/9$ 1846) g. m. Hr. Sivert Sivertsen til Ferslev og V., 6 Børn; Claus Henrik, Cancellist (f. $23/12$ 1764, † $29/9$ 1816) g. m. Elisabeth Lassen, 4 B.; Christian Vilhelm (f. 1766, † 1808), Guldsmed; Jacob Berent (f. $26/12$ 1767 † $9/4$ 1820) Bogholder i Statsgjældskontoret, g. m. Anna Elisabeth Hoppe (f. $23/9$ 1787, † $22/9$ 1820), 6 Børn [deres ældste Søn Niels Jacob Moinichen i Kjøbenhavn, forh. Kjobmand i Syd America, ejer den Copi af Nysteds Slægtbog over Aspachs og Moinichens Familier, der er benyttet her og i Noterne foran under Mærket M. M.]; Frederik Adolf (f. 1768, † 1786); Hans Caspar † Barn; Sophie Magdalene † Barn; Alida Dorthea (f. $21/8$ 1770, † ugift $5/12$ 1855); Peter Bredal (f. $21/19$ 1772; † $29/12$ 1820) Juveller i Kbhvn., g. m. Agnete Christine Cathrine Seerup, 6 B.; Margrethe Birgitte (f. $17/6$ 1776, † $1/12$ 1851) g. m. Albert Lund, Lærer ved Søetatens Drengeskole, 1 B.; Johan Aagaard † Barn; Sophie Magdalene (f. $13/11$ 1779, † $11/4$ 1847) g. m. Hr. Peter Daniel Gunst til Skallerup og V. i Aalborg Stift, 4 Børn.